

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Pletyka-politika

Debrecen, augusztus 18.

Az ellenzéki urak újra elindítottak egy pletykát. Nyár van, csöndes a fórum, a politikusok levetették nehéz fegyverzetüket és ahelyett, hogy súlyos szavakkal öklöznének a parlamentben, gyorsvonatra ülnek és egy kies fürdőhelyig, avagy saját, modern igényeknek megfelelően felszerelt mintagazdaságaikig meg sem állanak. Lubickolnak a tenger hűs hullámaiban, vagy korán, pitymalatkor szériut hordatnak be a kaszálókról, mindegy. A képzelet gyöngye lelkületű nyárspolgároknak rajzolja ki őket, akik most fityülnék honatyai kötelelességeikre és élnek az áldott politikai aranyszabadságot.

Néhány évvel ezelőtt még így csináltak a kerületbe vonult képviselők. Nyáron szünetelt a parlamenti munka, csak a kormány dolgozott, aminthogy a kormánynak, az állam intéző szervének nincs vakációja és az élet mechanizmusának egy pillanatra sem szabad gyengébb árammal működnie.

A kormány nem látja, hogy itt a nyár, az augusztus és hogy ilyenkor a régi miniszterek fürdőzni szoktak. Még Kossuth Ferenc is.

És most? Főállamhivatalok korifeusai állítják, hogy ilyen intenzív munka már rég nem folyt a miniszteriumokban, mint most. Beavatottak szerint a késő éjjeli órákban is fenn dolgozik a reszortminiszter és készíti elő őszre a maga fontos törvényjavaslatát. Tisza István gróf Geszten van, de tudjuk, hogy nap-nap után jelennek meg nála politikusok, akikkel a jövő ter-

veiről tanácskozik. Tisza István gróf az egész államháztartást revideálni akarja. A különböző szakosztályokban minden költségvetési tételt megnyirbálnak, az állam kiadásait a minimálisra redukálják. Véglelemzésben: soha olyan takarékoság nem volt még az államháztartásban mint most.

Az ellenzék is dolgozik nyáron. Viszsaadja a kölcsönt a kormánynak. Meg akarja mutatni, hogy tele van duzzadó tetterővel, harci készséggel. Leakarja tromfolni a munkapártot agilitásával. Dolgozik. Azokkal az elvekkkel, azokkal a fegyverekkel küzd, amikkel télen a parlamentben. Nem akar tudni arról, hogy nyár van és a hajdani koalíciók fellelegzettek, ha a parlament elnöke kiadta a vakációt és haza bocsátotta jól fészült, szelid gyermekeit.

Az ellenzéki képviselő nyáron is neki-gyürkőzik és hozzálát a munka rendjéhez. Télen sipol, dobol, ugrál, felcsimpaszkodik a miniszteri bársonyszékbe és mint a rossz gyerek, belesimpaszkodik ősz politikusok szakálába. Táncot lejt az elnöki asztalon, tornázik a parlament folyosóinak karfáján, hátba dumézza a parlamenti öröket és lovagi tornára hívja a munkapárt embereit, gondolva: leteritem őket és így csak meg lesz rövidesen az ellenzéki többség.

De mit csinál nyáron? Amikor nincs a munkának dandárja és a szép, cirádás parlamenti termeket szentistvánnapi polgárok látogatják. Amikor nem látsz telebarátom heves torreadort a tanácsteremben és egy valahonnan előkerült cicerone csak azt mutogatja, hogy ide döfött kardjával jó Héderváry Lehel, amott pedig a bős Justh Gyula kiáltotta el szenzációs nye-

pozvolimját. Látod, szeretetreméltó idegen azt a semmitmondó széket a baloldal második sorában. Onnan dörögte el Apponyi Albert is kacskaringós magyar imádságait.

De mit csinál az ellenzéki honatya nyáron? Dolgozik, hazátment. És mert nincs módja kis fricskával idegesíteni a munkapártiakat — és idegesíteni csak kell valamivel, benne van az ellenzéki kátében — megfordítja köpenyegét és új fegyvert talál ki: a pletykát. Alsós pártiknál valamit odasug egyik képviselő a másiknak. A másik találkozik a mulatóhelyen a harmadikkal, épp úgy mint a kis városban alapszűkületű hírlap eljut egy bátor, szókimondó ellenzékihez, mondjuk Pallavicini örögrófihoz, aki a nem zörög a haraszt, ha a szél nem fúj elv alapján kiáll a placca és megveregeti a mellét. Az ellenzéki lapok nyomban három hasábon székütközik, hogy milyen gazságok történnek a politikában.

Ellenzéki kifakadásokat nem először hallunk már és talán szeptemberig lesz még mit hallani. Végtére is dolgozni akarnak az ellenzékiek. Lukács László után Tisza Istvánra pályáznak és ha nem Tisza István ragyogna a magyar parlamentárizmus élén, akkor egy másik miniszterelnököt kezdenének ki. Mint az avatatlan kártyás, egész arzenáljukat felrakják a kártyára és sohasem nyernek semmit. Legutóbb Pallavicinit játszották ki adutnak. Elvesztették ezt a játszmát is. Tisza István gróf nobilis gesztussal, a horizonton álló ember bölcsességével rázta le a felkivánczókat, akik néhány hétig, vagy napig eljárnak a pártkörökbe tarokkozni és mielőtt megjönne a parlamentet megnyitó királyi kézirat, az el-

Nagylelkűség

Irtá: Francois de Rion.

Mikor a férfi a terembe lépett, a ház ur-nője egyedül volt még. Kedvesen nyújtotta a kezét az érkező elé és szívélyesen szólt:

— Milyen korán jött ön ma!

Míntha szemrehányást érzett volna ki a hangból, azért mentegetőzve felelt:

— Mert sietős az utam, később már nem érnék rá.

— Igazán?

— Igen. Pár nappal az utazás előtt mindig nagyon elfoglalt az ember.

— Ön elutazik? Hova? . . . Hosszabb időre?

— Hogy hova, azt nem tudom még. — De örökre.

— Tegnap még . . .

— Már tegnap elhatároztam. Sőt előbb. Négy héttel ezelőtt érlelődött meg bennem a gondolat.

— Mert szeret?

— Mert szeretem.

Hosszu, kínos csönd. Aztán az asszony szólalt meg előbb.

— Ha igazán szeret, nem utazik el. Más felesége vagyok és becsületes asszony. Soha semmi szerelmi flörtben nem volt részem. —

Nincs ehez semmi tehetségem, sem akaratom. Hogy mégis itt tartom, annak egészen más oka van. Akar valamit megtenni a kedvemért?

— Mindent.

— Igazán?

— Becsületszavamra!

— Jó! . . . Nősüljön meg.

A férfi megremegett.

— Megnősüljek?! Ezt nem mondhatta ön komolyan. Gúnyt, tréfát akar üzni velem?

— Ön becsületszavát adta . . .

— Megnősüljek, mikor önt szeretem! —

Ezzel a nagy szerelemmel szívémben vegyek nőül mást?!

— Oly sokan vannak, akik nem szerelemből egymáséi és mégis boldogok.

— Ön megőrjít, asszonyom!

— Pedig jót akarok tenni önnel. — Még nem is kérdezte, kit választottam számára.

— Ha ön nem lehet nőm, akkor oly mind-

egy — akárki.

— Kis nővéremre gondoltam.

— Amie kisasszonyra? . . .

Az asszony meghatottan, szinte reszketve beszélt tovább:

— Igen, Amie. Ön szeretetreméltó ember, gazdag és szép jövő előtt áll. És mindezekfelett becsületes. Kis hugom elragadó, bájos teremtmény. Hozományra csinos, ő maga pedig kitünően nevelt urileány. Régóta közelem-

ben van, akár csak az én kis leánvom lenne. Ha rokoni kötelék fűzi hozzám, bizonyára nagyon fogom önt szeretni, mint fivért. Amie árva és — ugyszólván — én leszek az ön anyósa. Még most is vonakodik?

— Amie kisasszony?! . . .

— Nem tetszik önnek? — Nem találja őt szépnek?

— Hiszen önhöz hasonlít . . .

— Én tehát önnek adom, szeresse helyettem és tegye nagyon — nagyon boldoggá! . . .

— Milyen kegyetlen ön! . . .

— Szeretem férjemet, kedves barátom, ennyi az egész. Majd ön sem gondol másra, ha nőm lesz és becsületes marad barátom.

— De hát elhíhette ön egy percre is, hogy nőül veszem nővérét?

— Igen. Megígérte. Szavát adta. Ne utasítsa vissza kérésemet és ne tiporja el a saját boldogságát.

— És legyen becsületes, közönséges . . .

A fiatal asszony szeme elhomályosult, ajka reszketett, mikor elfogódva kérdezte:

— Miért? Ismerem önt. Tudom, hogy Amie boldog felesége lesz és biztosan tudom, eljön az a nap, amikor ön is boldog férinek fogja magát vallani. És feltételezi rólam, hogy becsületes, közönséges dologra kényszerítem?

— És az lehetetlen, hogy ön egy napon, tán hasonlóval viszonzná érzelmeimet?

lenzéki lapocskák újra eleregetik homokzsák nélküli ballonjaikat.

Mert dolgozni kell. El kell mondani annak az ellenzéki kerületnek, hogy igenis mi nem pihenhetünk, mi ott voltunk a harcmezőn, dolgoztunk. A kormány titokban ásta el aknáit, de mi nyílt kártyával játszottunk. A magyar ellenzék nyáron is megtette kötelességét!

Augusztus 18.

A király születésnapja

Az egész ország szive ma egyet és együtt dobbant egy pillanatig, amikor öreg királyát, I. Ferenc Józsefet ünnepelte templomokban, lélekben egyaránt. És Magyarországnak, Magyarország népének ez idén különös oka volt hálaadó istentiszteleteket tartani ma, amikor ősz királya születése napjának 84-ik évfordulóját ünnepelte. Az ő bekeszeretete, népeit szerető lelke tartotta távol a körülöttünk vihart osztó fenyegető felhők villámain. Hozzánk csak az égzengés rettegő vészhangjai jutottak el, a villámokat eltávoztatta a király keze.

(A debreceni ünnepek.)

Debrecenben is fényes ünnepek keretében ünnepezték meg a király születésének évfordulóját. Különösen nagy fényel a katonaság és a Vilmos huszárezred, amely a közelben folyó dandárgyakorlatok miatt összpontosítva lévén majdnem teljes számban vett részt az ünnepeken. Az egész tisztkar, élükön Nagy Gyula báró tábornokkal, teljes katonai díszben jelent meg a Nyulason tartott tábori misén, amely után a 3. honvédszereg és a Vilmos-huszárezred díszmenetet adott a hadosztályparancsnok-tábornok előtt.

A városban minden felekezet templomában ünnepi istentisztelet volt. A református nagytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész tartott istentiszteletet és mondott költői szép beszédet. A római katolikus templomban Gróh Ferenc prépost-plébános mondott misét. Az izraelita templomban Krausz dr. rab-bijelőlt tartott igen szép szónoklatot. Ünnepi istentiszteletet tartottak még Materny Lajos főesperes az ágostai evangélikus, Papp Gyula lelkész a görög katolikus templomban.

— Az lehetetlen.
— Jó. Akkor kész vagyok óhaját teljesíteni.
— De ne csináljon ilyen szenvedő arcot hozzá.
Az asszony kezét nyújtotta, mely hideg volt és remegett.
— Hát nem látja, hogy azt adom önnek, ami a legdrágább, legkedvesebb nekem?

A hallban Amie utazóruhában állt nővére előtt és minduntalan átölelte őt.

— Ha tudnád, drágám, mily boldog vagyok! Most már bevallhatom, hogy már réggen, mindjárt az első perctől fogva szerettem és hogyan szerettem őt!

— Kedves kicsikém! — szólt az asszony — és gyengéden simogatta hugának kissé sápadt arcát.

— És ő, ő is nagyon szeret engemet. Tudod, mikor visszajöttünk a templomból, akkor vallotta be először. Azt mondta, úgy érzi, mintha sohasem szeretett volna igazán, csak most, most, mikor tudja, hogy övé vagyok...
— Mondta?

— Igen. Eleintén, mikor jegvese lettem, oly hideg volt, zavart, szórakozott. Mintha mindig másra gondolt volna mellettem. De azért, ha kissé busan is, boldog voltam, mert én szerettem. De ma...

Az ajtóból erélyes férfihang szólt:

— Gyorsan, Amie, mert különben lekés-szik a vonatot.

Az egyes istentiszteleteken Debrecen városának tanácsa, a helyőrség tisztikarának képviselői, az állami hivatalok vezetői résztvettek.

(A fővárosban.)

A magyar főváros hagyományos módon ünnepelte a király születésnapját. Reggel öt órakor a Gellért-hegyről huszonnégy ágyulövés jelezte a katonai ünnep kezdetét. Ugyanekkor a katonai zenekarok hangos muzsikaszóval bejárták a várost. A városőrség zenével vonult föl.

A katonai ünnepség főpontja a Ludovika Akadémia végzett növendékeinek esküvője volt. Innen a tisztkar a helyőrségi templomba ment, ahol csendes misét hallgatott.

A polgári hatóságok is kivették részüket az ünnepből. A középületeket már tegnap föllobogózták. A hitközségek valamennyien hálaadó istentiszteletet tartottak. A főistentisztelet budavári Mátyás-templomban volt.

(Ischlben.)

Ischl, augusztus 18. Tegnap lelkesen ünnepezték a felséges ur születésnapjának előestéjét. Este hét órakor mozsárdurrogás jelentette az ünnep kezdetét. A polgári zenekar a fényesen fődíszített Károly Ferencszoborhoz vonult. A Traut ragyogóan kilavígtatták. A több ezernyi tömeg késő éjjelig együtt maradt és hazafias dalokat énekelt. Este kilenckor az uralkodóház számos tagja megtekintette a kivilágítást. A színházban diszeloadás volt, amelyen Lipót bajor herceg, Gizella királyi hercegnő, József és József Ferenc királyi hercegek is megjelentek. Ott volt Berchtold gróf külügyminiszter is, aki előadás után tíz órakor Hoyos gróf követségi tanácsossal visszautazott Bécsbe.

(Ajándék a királynak.)

Ischl, augusztus 18. Délután 3 órakor 30 teritékű udvari ebéd volt, amelyen a második fogás után Lipót bajor herceg mondott fölköszöntőt a királynak, aki meghatótan válaszolt az üdvözlő szavakra. Az uralkodó család tagjai kedves emléktárggyal lepték meg az uralkodót. Az emléktárgy egy ezüst-szelence, amelynek felső lapjára a király arcképe van verve, sarkán négy csillag van s ez a fölírás:

Augusztus 18—1913.

A szelence belső lapján az ischli kastély képe látható s amikor a szelence fedelét kinyitják egy szerkezet a Gotterhaltét játsza.

A királyt igen kedvesen lepte meg az ajándék.

Az új asszony halkan felnevetett és boldogan sugta nővéreinek:

— Nem igaz ám, hogy elutazunk. Megszökünk innen, haza, mihozzánk. Egy hétig csukva lesz nálunk ajtó, ablak. Ő akarja így. Egy hét múlva hagyjuk el csak Páris. Nem kedves?

— Amie, siess!

— Amie siess — visszhangzott a szó nővére ajkáról. — Férfjed, lám, már nagyon türelmetlenül vár. Isten veled édes, boldog kicsikém.

Laprade asszony még hallotta a tovasiető autó tiülkölését, aztán besietett szobájába. De ott már elhagyta erélye és zokogva borult a pamlagra:

— Istenem, hiszen én is szerettem, én is! Szive vadul dobogott, halántékán verejték gyöngyözött.

A szobaleány halkan nyitotta be az ajtót:
— Az ur az ebédőben várja nagyságos asszonyt.

— Azonnal jövök...

Már mosolygott, bár könnyein keresztül. Hiszen az áldozat, amit hozott, nem volt haszontalan. Két embert tett boldoggá és ő — becsületes maradt. Áldozat volt-e tehát? — Magasra emelt fővel, büszke szízzel ment ki szobájából és kedvesen mosolyogva ült férje mellé az asztalhoz.

Véres merénylet Skerlec Iván báró ellen

Rálöttek a horvát királyi biztosra

Zágrábban ma véres, megdöbbentő merénylet történt: egy politikai fanatikus rálőtt a királyi biztosra és megsebesítette. A politikai merényletről zágrábból a következőket táviratozzák:

(A merénylet.)

Zágráb, augusztus 18. (Magyar Távirati Iroda.) Amikor Skerlec Iván báró horvát királyi biztos a király születésnapja alkalmából tartott istentiszteletről kijött, egy diák elébe ugrott és revolverrel rálőtt. Skerlec megsebesült. Egyéb részletek eddig ismeretlenek.

Zágráb, augusztus 18. Ma délelőtt tíz órakor őfelsége születésnapja alkalmából hivatalos ünnepi istentisztelet volt a zágrábi Szent Márk székesegyházban. Megjelentek a horvátországi és zágrábi összes polgári és katonai hatóságok képviselői, élükön Skerlec Iván báró királyi biztossal. A misét Bauer dr. érseki koadjutor pontifikálta.

Mikor az istentisztelet véget ért, a királyi biztos elhagyta a templomot. Kint a főbejárat előtt nagy csoport várta az istentisztelet végét, hogy lássa elvonulni a díszbe öltözött méltóságokat. Elsőnek a királyi biztos lépett ki az ajtón és alig tett néhány lépést, mikor a nézők csoportjából kivált egy 18 évesnek látszó suhanc és hallóvetű revolveréből rálőtt Skerlecre. A golyó a báró jobb karját találta s nagyobb sebet ejtett azon. Skerlec báró elsápadt, megingott, de saját lábán jutott el a templom előtt várakozó automobiljához, melyen a kórházba hajtatott.

A merénylet, aki magasra tartott revolverrel állt ott, ekkor már lefogták. Elsőnek a báni hivatal egyik szolgája rontott rá, kicsavarta kezéből a revolvert és leteperte. A közönség körében rettentő izgalmat keltett a merénylet híre, az első hang a felháborodásé volt. E percben még nem tudják, mi birta a suhancot a merényletre.

(Ifju-horvát összeesküvés.)

Zágráb, augusztus 18. A golyó jobb felső karján, felfelül a váll alatt találta a királyi biztost. Még négy töltés volt a revolverben, melyet a merénylet ismételtelen el akart sütni, de ebben megakadályozta a királyi biztos huszárja, aki kicsavarta kezéből a fegyvert.

A merénylet egy Amerikából visszavándorolt horvát, aki alighanem szervezett összeesküvés eszköze. Az Ifju Horvátok Szövetsége nevű politikai egyesület ugyanis az utóbbi időben a horvát-szerb koalíció tagjainak több fenyegető levelet küldött, melyben halált helyez kilátásba mindazoknak, akik a királyi biztossal tárgyalásba bocsátkoznak.

(Az irgalmasok kórházában.)

Zágráb, augusztus 18. A Szent Márk székesegyház elől Skerlec báró egyenesen az irgalmasok kórházába hajtatott, amely 2—300 lépésnyire van a merénylet színhelyétől. — Maga ment a kórházba, ahol rögtön előkészítették az operációt. Nickelhauser dr. főorvos vette ki a golyót a királyi biztos jobbkarjából. A sebesülés nem veszélyes, a bán, aki az izgalomtól és vérvesztéstől most kissé gyöngékedik, ma nem hagyhatja el a kórházat. Mielőtt megoperálták, a királyi biztos azt a kívánságát fejezte ki, hogy értesítsék édes-

anyját a történekről. A golyó elszakította egy karizmát. A kórházban ivet tettek ki, melyen az érdeklődők részvétüket és szerencsekívánataikat fejezik ki.

(Amerikából jött a merénylő.)

Zágráb, augusztus 18. A merénylő, akit Balogh dr. báni orvos tett ártalmatlanná, a rendőrségen elmondta, hogy Dojcsics Istvánnak hívják, ludbregi születésű huszonhárom éves mázolósegéd. Chikágóból egyenesen az a szándékkal érkezett Zágrábba, hogy az ottani horvát anarkista egyesület megbízásából megölje a királyi biztost. Nem is tudta, hogy már nem Cuvaj áll Horvátország élén és meglepődött, amint közölték vele, hogy golyója Skerlec bárót találta. Alacsony, vézna, barna ember a merénylő, valószínűleg halál vár reá, mert Horvátország kivételes állapotban van ma is.

(A merénylet hatása.)

Balkányi Kálmán dr. a Magyar Bosnyák Gazdasági Központ tudós és agilis igazgatója, aki zágrábi tanulmányai alapján a napokban hosszabb cikksorozatot közölt az újabb horvát alakulásokról. A következőképp magyarázza meg a királyi biztos ellenkövetett merénylet politikai hatását.

— Teljesen elhibázott fölfogás a ma délelőtti merényletet úgy tüntetni föl, mint a tömeg politikai elkeseredésének explozióját. Neken alkalmam volt úgy a merénylet előtt, mint telefon útján már a merénylet óta is beszélni horvát ellenzéki emberekkel: Zágrábban teljesen nyugodt a hangulat. A személyi szánalmat a megsebesült királyi biztos iránt még tetézi a politikai sajnálkozás a fölött, hogy a jól indult kibontakozási tárgyalások most megrekednek.

— Milyen hangulat fogadta Skerlec Iván bárót Horvátországban?

— A leghatározottabban állithatom — mondta Balkányi Kálmán dr. — hogy az egész horvát főváros szimpatizált vele. Ehez hozzájárult, hogy a Skerlecek családja Zágrábban nagy tiszteletnek örvend és ideális tisztesség hírében áll. Ami pedig az ő rezsimjének eddigi mérlegét illeti, azt így állithatom föl: Mielőtt Skerlec jött, a pártok az egyetlen haladó-pártot kivéve abban versenyeztek, melyik szídjá jobban Magyarországot. Elvitathatlan tény, hogy Skerlec jövelele óa a pártok észrevették, hogy szívbeli unió-nisták, csak éppen a Magyarországgal való kiegyezési törvény végrehajtásával nincsenek megelégedve. Még a legradikálisabb Starcsevics-pártiak is kijelentették, hogy a kibontakozás elébe nem gördítenek akadályokat.

— Hogy sikerült volna-e tovább is a békeltetés munkája, az egyelőre kérdés. De Skerlec igen konciliánsan kezdte a dolgát. Erre jön most egy bölcös golyó, amelyet egy szentül elfogulatlan ember röpit, aki még csak azzal sem törődik, kinek hívják azt, akire elsüti revolverét: Cuvajnak, vagy Skerlecnek. A golyó elrepül és lehet, hogy a magyar-horvát kibékülés reménye megint dugába fog dőlni.

— Beszámoló. Dániel Ernő báró valóságos belső titkos tanácsos a pancsovai választókerület országgyűlési képviselője tegnap bezámoló-beszédet mondott Pancsován. Az egész politikai állapotot felölölő beszámoló-beszédet a választók nagy tetszéssel fogadták és Tisza István gróf miniszterelnököt, valamint Héderváry gróf pártelnököt

táviratilag üdvözölték. Délben Dániel Ernő báró tiszteletére háromszáz terítékű banket volt.

A koleraveszedelem

Terjed a járvány Boszniában

Az ország délvidekéről különböző helyekről a koleraveszedelemről a következő táviratok adnak hírt:

(A délvideken.)

Ujvidék, augusztus 18. Vasárnap délelőtt a sétátéren Kondor János, az Ujvidéken időző Lajta monitor közlegénye, kolera-gyanus tünetek közt megbetegedett és ösz-szesett. A gyorsan helyszínen termelt orvos és mentőkocsi a kolera-gyanus tengerészka-tonát a járványkórházba szállította. A dunai flottila orvosa tanácsára Malinarich korvettkapitány, a dunai flottila parancsnoka, a ma délelőttre tervbevelt és előkészített gyakorlatot lefuvatta és a Lajtát és a vele egy csoportban álló Maros monitorokat, nemkülönben két cirkálót vesztegár alá helyeztetett és elkülönítették céljából a hajókat rendező állomáshelyüktől mintegy félóránvira a Duna közepén kikötni rendelte. A tisztikar, legénység és a hajók öt napig vesztegárban maradtak. A hajókat senki el nem hagyhatja. A vesztegárban levő hajók élelem és itallal való ellátása egy cirkáló segítségével történik, mely napjában három ízben élelmiszert és ivóvizet visz a hajókra. A járványkórházban levő tengerészkatona állapota lényegesen javult és az orvosok azt hiszik, hogy nem ázsiai kolera-ról van szó. Sokkal komolyabb a második gyanus megbetegedés. Klausz József palánka 13 éves fiu gyalog tette meg ebben a nagy melegben a 42 kilométeres utat, utközben nyers gyümölcsöt evett és arra hideg vizet ivott. Amikor a városba ért, összesett és minden iel amellet szól, hogy a fiu kolera-beteg. A járványkórházba vitték, hol a tengerészkatona-tól elkülönítették, ürülekét pedig a bakteriológiai intézetnek küldték fel.

Temesvár, augusztus 18. A jertözött Temessziget községen a kolera-vesz teljesen elmult és már hetek óta nem volt újabb megbetegedés. Kevevára községen azonban legutóbb előfordult egy kolera-gyanus megbetegedés, amelyről a bakteriológiai vizsgálat most megállapította, hogy a beteg ázsiai kolera-ban szenved.

Riegler Gusztáv dr. kolozsvári egyetemi tanár, a közegészségtani intézet vezetője tegnap értesítette Temes vármegye alispáni hivatalát, hogy a Kevevárán megbetegedett Méhes János utkarparó esetében ázsiai kolera-t állapított meg a vizsgálat. A Temesszigeten elhalt Nikolics Radivoi esetével együtt ez a második ázsiai kolera-eset Temes-megyében. Temessziget községet, mivel augusztus elseje óta újabb megbetegedés nem volt, felmentette a hatóság a zár alól. Hollaender Hugó dr. felügyelő és Bechnitz Sándor dr. főorvos tegnap bejárták a községet és konstatálták, hogy a közsék kolera-mentes. A házak fertőtlenítése megtörtént. A Kevevárán megbetegedett Méhes Jánost a járványkórházban helyezték el, mivel abban a házban, ahol lakott több család lakik. Közvetlen fertőzés esete nem forog fenn és valószínű, hogy Méhes a Duna vizéből ivott. Hollaender Hugó dr. felügyelő már Kevevárán megállapította, hogy Méhes minden valószínűség szerint ázsiai kolera-ban szenved.

(Boszniában.)

Szerajevo, augusztus 18. Brcsko városában és Osztra-Luka helységben kolera pusztit. Utóbbi helyen négy kolera-haláleset fordult elő. Han-Bulatovciban hat ember betegedett meg. Ezek közül egy ember meg is halt. Gornja-Tuzla környékén két gyanus eset fordult elő és az egyik halálos végű volt. Gracanicában egy kolera-eset fordult elő.

Egy nap története

Nincsen vasuti orvos. — Névtelen levelek. — Romlott hus a mészárszékben.

Tegnap délután meguntam a városi zajt, emberlármát és bevettem magamat a pályaudvar sarkába. A vonatok már kiindultak, az érkezők pedig még nem jöttek be a nályaudvar határába. Csak egy vicinális, meg egy ki-mustrált James Watt korabeli mozdony pöf-feszkedtek, komiszkodtak az étterem előtt s a kormot egyenesen belefuták az ember tildé-jébe. Mintha csak a magyar állam a vasuti vendéglők házigazdája, minden áron kellemet-lenkedni akarna bérlőinek.

Az óra 4 óra 30 percet mutat. Hirtelen lőtás-futás támad perronon, egy asszony ecet-ért szalad az étterembe, mások orvos után kezdenek kiabálni. Előjön egy vasuti hordár, málházó, meg egy polgári rendőr. Ezalatt pedig egy öreg asszony egy fiatal, 18 éves gyermeket fektetett le az egyik padra, aki halott-halvány arccal, tehetetlenül terült el a kemény fekhelyen.

— Orvost! Orvost! — verődik össze még 10—12 ember s a forgalmi irodában megkezdődik a telefonálgatás. Elmulik 10—20—30 perc. Már 5 óra tiz percet mutat a vasuti idő-mutató, de még orvosnak se hire hamva. Talán Debrecenben nincsen vasuti orvos? Lehetetlen. A telefon még mindig szól és minden idő-ben eredménytelenül. Végre is Furkó Mihály rendőrmester veszi kezébe a kagylót s értesíti a rendőri ügyeletet. Tiz perc mulva megjelenik a rendőrorvos. Azóta azonban az óra-mutató 5 óra 30 perchez érkezett s a beteg utas egy órája vivta tusáját anélkül, hogy a debreceni állomáson vasuti orvos jelentkezett volna.

Nem mondjuk, hogy itt valakit hanyagság, vagy lelkiismeretlenség terhel, de hogy ami történt, nem jól történt: azt a fenti körülménnyel igazolhatom.

Vonat érkezett. Vicinális. Darabos, paraszti emberek szállnak le belőle. Kinek a szeredása, kinek a vállára vetett fehér vászonból csavart putyra görnyed a teherből. Munkások, szőlőkapálók, jobbadán, akik az apróbb községekben ömlenek a nagyváros vérkeringésébe, hogy itt kedvezőbb munkaalkalmak között találjanak elhelyezést. Ugy tolonganak a kijárat felé, mintha csak attól függene a sorsuk, hogy ki ér ki közülük elsőnek. Egy középtermetű, tüskés állu, 40—45 éves ember maradt utóljára. A kezében 50—60 centiméter hosszú, 20—25 centiméter széles ólom-szerű valami. Azt hinné az ember, alig pár kiló, pedig ugyancsak huzza a sulva cipelője vállát. Az ajtóhoz ér, ahol az egyik rendőr mintha csak éppen reá várakoznék. Szinte vissza is fordulna, ha amaz meg nem előzné szóval.

— Honnan, öreg?

Megmondja, azt is, mikor indult, azt is, hová. Csak a fémlapot szoritja görcsösen a kezébe. A rendőr élesen néz a szemébe, előre lép s átveszi az utas kezéből a sulvt, amely szinte kiugrik a kezéből nehézségénél fogva. Beviszik az őrszobába, kikérdezik és meglepő vallomást kapnak róla. Elmondja, hogy néhány héttel ezelőtt ismeretlen ember kereste fel, azt mondta, könnyen gazdaggá lehet, ha pár száz koronát kerit magának. Hitt a rábeszélésnek és 1600 koronát adott át az ismeretlen urnak, aki cserébe ezt a cink-réz vegyületet adta neki.

— Azt is megmutatta az illető. — mondja a léprement ember — hogyan lehet ebből pénzt csinálni. Az egyik sarkából több ötkoronást öntött.

Csakugyan, a széle le van törve. A meg-tévedt embert felügyelet alá helyezik. Töri a fejét, hogy is tudhatta ki mindezt a debreceni rendőrség. Megfelelek neki:

— Névtelen levél érkezett a rendőrségre, melyben a készülő pénzhamisítást leleplezték.

Sötétedik. Megyünk haza hárman, egy előkelő idegen tisztviselő, egy fővárosi állatorvos és az újságíró. Ráterelődik a szó a közéletre. Két társam egymást licitálja felül a táplálkozás és a közfogyasztás körül tapasztalható hiányokra és visszaélésekre. A husszemle kiváló szakértője, az állatorvos, a közgazdást vádolja a tapasztalható visszaélésekért, amaz pedig félre nem érthető célzásokot tesz az ellenőrző közegek hibás szemére.

— Én egyiket sem ismerem! — mondom, csak hogy a vita élet elvegyem. — Nálunk mindenki megteszi a kötelességét!

Diszkrétan mosolyognak. S ime, ma már igazolva vagyok. Steiner Jakab állatorvos vizsgálatot tartott Balogh István hentes üzletében, ahol egy darab romlott marhahúst talált.

Elkobozta a husneműt s a rendőrség a hentes ellen szigorú eljárást indított.

(gy. zs.)

Ferencz Ferdinánd a hadsereg főfelügyelője

A király kézírata a trónörökshöz

A király ma Ferenc Ferdinánd trónörökshöz a következő kéziratot intézte:

*Kedves Unokaöcsém
Ferenc Ferdinánd!*

Kinevezem Kedvességedet az egész hadsereg főfelügyelőjévé. 1898. március 29-iki kéziratommal Kedvességre ruházott hatáskör kibővítésével megbízom a nagyobb hadgyakorlatok vezetésével és főhatalmazom, hogy fegyveres hatalmam körében mindennemű inspicálást végezhesen.

Kedvességed katonai irodája „az egész fegyveres hatalom főfelügyelőjének irodája” elnevezést fogja viselni.

Kelt Bad-Ischl, 1913. évi augusztus hó 17-én.

Ferenc József.

Az az állás, amelyre most a király Ferenc Ferdinánd trónörökösöt kinevezte. Albrecht főherceg óta nem volt betöltve. Albrecht főherceg volt az utolsó főfelügyelő s halála után őt hadseregfelügyelőt nevezett ki a király. Ezek most a trónörökös fenhatósága alá kerülnek.

A trónörökös különben mindazokat a jogokat, amelyek a kinevezésben foglalt hatáskört megilletik eddig is gyakorolta és a fegyveres hatalom főfelügyelőjének kötelességeit eddig is teljesítette, most csupán cimben is szentesítést nyer az eddigi tényleges állapot s a trónörökös most cimben is az első legmagasabb katonai ur a felség után.

Tudvalevő, hogy a trónörökös már évek óta döntő befolyást gyakorol a hadsereg ügyeinek vezetésében s a katonai kérdésekbe s így a hadgyakorlatok vezetése is az ő kezében volt már a legutóbbi nagy királygyakorlatok alkalmával is.

— **Berchtold gróf a királynál.** Ischlből táviratozzák: Berchtold gróf közös külügyminiszter ma reggel kabinetfőnöke, Hoyos gróf követségi tanácsos kíséretében ideérkezett és az Erzsébet-szállóban vett lakást. A felség a külügyminisztert délelőtt 11 órakor kihallgatáson fogadta. A kihallgatás fél 1 óráig tartott és annak folyamán Berchtold gróf folyó ügyekről tett jelentést az uralkodónak. Egyes bécsi lapoknak a külügyminiszter ischli utjának céljáról közölt jelentései teljesen alaptalanok. A kihallgatás után a külügyminiszter látogatást tett Montenuovo herceg főudvarmesternél és Hoyos grófnál, őfelsége szárnysegédénél. Délben a miniszter és a kíséretében levő követségi tanácsos résztvettek az udvari ebéden, amelyen még kívülük Montenuovo herceg főudvarmester, Kerzl dr. vezérifőtörzsorvos és Margutti lo-

vag ezredes szárnysegéd is jelen voltak. Berchtold gróf külügyminiszter ma este 10 órakor Hoyos gróf követségi tanácsos kíséretében Bécsbe utazott.

Előnyomulnak a törökök

Görögország segíti Törökországot

A bukaresti béke és a nagyhatalmak együttes jegyzéke sem tudta megállítani Törökországot további előnyomulásában. Ez a török előnyomulás, amelynek titkos, sőt félig nyílt támogatói a görögök, most a legveszedelemebb pontja a balkán kérdésnek és igazolja a monarchia külügyi politikájának tendenciáját: a revízióra szükség van.

A legutóbbi eseményekről a következő táviratok számolnak be:

A törökök Musztafapaszában.

Konstantinápoly, augusztus 18. Portai körökben kijelentik, hogy mivel a nagyhatalmak még nem ratifikálták a londoni jegyzőkönyvet, Törökország a Bulgária ellen való háborút nem tekinti befejezettnek. A hadsereg ezért folytatni fogja a megszállást, amíg a bolgárok nem garantálják a muzulmán alattvalók életét és vagyonát.

Szofia, augusztus 17. A főhadiszállásról érkezett jelentések szerint az előretolt török pozíciókat szakadatlanul erősítik. Musztafapaszában három ezred áll. — A török katonák minden ok nélkül lövöldöznek a bolgár pozíciókra. Számos csapat gyűlt egybe Drinápoly és Ortaköj között. A törökök kényszerítik a török lakosságot, hogy dél felé költözzenek. Learatják az elmenekült lakosok földjeinek termését és Drinápolyba viszik a termést.

Konstantinápoly, augusztus 17. A Drinápolytól negyven kilométernyire levő Ortaköj megszállásának hírére egy onnan érkezett és a Taninban közzétett levél is megerősíti. — A helység megszállásánál egy bolgár tisztet és hetvenöt katonát fogságba ejtettek.

Nincs parancs az előnyomulásra.

Konstantinápoly, augusztus 18. A török csapatok előnyomulására vonatkozó hírek és a hatalmak tervbe vett lépésének híre, amelyvel a portát fölszólítanák, hogy ne merjék átlépni a Maricát, alaptalan. A porta sohasem adott parancsot a csapatoknak, hogy nyomuljanak előre Gyümülzsina felé. A porta nem akarja átlépni a Maricát. Ha a csapatok átlépték a folyót, vagy átlélik, hogy a lakosságot megvédjék, úgy vissza fognak térni. — A porta utasítja nagyköveteit, hogy a hatalmakat e tekintetben világosítsák föl.

Bulgária tiltakozik.

Szofia, augusztus 17. A kormány utasította követeit a nagyhatalmaknál, hogy a törökök előnyomulása ellen tiltakozzanak. A bolgár kormány a hatalmak képviselőinek jegyzéket küldött, amelyben utal arra, hogy a lakosság védelmének ürügye alatt a törökök Musztafapasa, Dimotika és Sufli megszállása után a Marica vidékén fekvő Kusukavakig nyomultak elő és most Kirdzsali és Gyümülzsina felé vonulnak.

A jegyzék kiemeli, hogy az említett helyek megszállása bizonyossága annak, hogy a porta egyenesen hódításra törekszik. A kormány állításának valóságát bizonyítandó, azt ajánlja, hogy az említett helységeket az idegen katonai attasék jelenlétében adják vissza Bulgáriának.

A törökök Dedeagacsban.

Londonban, augusztus 18. Megerősítik azt a hírt, hogy a török sereg megszállotta Dedeagacsot és pedig a görög hadvezetőség egyetértésével.

Rémdráma a bécsi testőr-kaszárnyában

Egy tisztiszolga agyonlőtt egy magyar grófnőt

Az osztrák császárvárosban tegnap este borzalmas dráma játszódott le. Egy tisztiszolga behatolt gazdájának, Eisenkolb Vilmos testőrkapitánynak hálószobájába és szolgálati fegyverével rálőtt gazdájára, továbbá a kapitány barátnőjére, gróf Bolza Mária-ra, aki látogatóban volt a kapitánynál és egy örmesterre, aki segítségül sietett. A grófnő szörnyethalt, a merénylet többi áldozatainak sebesülése súlyos. A merénylet után a tisztiszolga öngyilkos kísérletet követett el s valószínűleg belehal sérüléseibe. A rémes esetről a következő táviratokat kaptuk:

(A gyilkosság.)

Bécs, augusztus 18. A Schweighoffer-utca 8. számú házában van a testőrgyalogság kaszárnyája. A kaszárnya második emeletén legnagyobb részt tisztiek laknak. — Itt lakott Eisenkolb Vilmos testőrkapitány is, egy körülbelül negyven éves férfi, aki még nemrég a bécsi helyőrségnél volt gyalogsági százados és akit egy évvel ezelőtt helyeztek át ugyanezzel a ranggal a gyalogos testőrséghez. —

Eisenkolb egész délután nem mozdult ki lakásából és tisztiszolgájának, a huszonhárom éves Jakubovic Reiko közlegénynek is megtiltotta, hogy elmenjen. A tiszt délutánra egy nőnek látogatását várta és megparancsolta a szolgájának, hogy a hölgy fogadására minden előkészületet tegyen.

Négy órakor érkezett a kapitánvhoz az a hölgy, akit várt és ettől az időtől kezdve a szolgának nem volt szabad belépnie a hálószobába, ahol a kapitány és látogatója voltak. Közvetlenül hat óra után a szolgálaton kívül levő legénység több lövésre lett figyelmes. A kapitány lakásába rohantak és az előszoba és az uriszoba küszöbén ott találták Theimer Ferenc címzetes gyalogos örmestert. aki bizonyára segítségül ment, karián lőtt sebbel. A hálószobában hátán fekvő eszméletlenül találták a vendég hölgyet, mellette mozdulatlanul a kapitányt, aki fején nagy sebből vérzett. A tisztiszolgát nem találták sehol, mert a második emeleti ablakból leugrott.

A nő a lövés szívére talált és azonnal megölte. A golyó elől ment be és a hátán jött ki. A hölgy és a kapitány nagy vértöcsében fekvő. Eisenkolb kapitányt a golyó a koponyáján találta és nem furta át a koponyát, hanem kis körzetben szétrombolta. A tisztiszolgát szétzúzott tagokkal, betört koponyával s súlyos belső sérülésekkel találták meg.

A kapitányt az első számú helyőrségi kórházba vitték és azonnal megoperálták. Ejjel a kapitány állapota annyira javult, hogy állapotát már nem tartják veszedelmesnek. A tisztiszolgát ugyanabba a kórházba szállították, de az orvosok nem hiszik, hogy meggyógyuljon. Theimer örmester csak könnyebben sebesült meg és állapota egyáltalán nem aggasztó. Az agyonlőtt nő holttestét az Allgemeines Krankenhaus halottasházába vitték.

(Bolza grófnő.)

Bécs, augusztus 18. Az a hír, hogy a meggyilkolt hölgy magyar grófnő, a délelőtti folyamán bizonyosodott. Az illető Bolza Mária grófnő. Családja teljesen elszegényedett. A grófnő özvegy; férje egy pozsonyi tiszt volt; huszonhat éves és az utóbbi években mint nevelőnő kereste kenyerét előkelő házakban. — Két év óta Grödel Bernát báró nagyiparos és nagybirtokos leánjának volt a nevelőnője Budapesten; szombatn négy heti szabadságra ment és elutazott Budapestről. A grófnő már évek óta ismerte Eisenkolb századost.

Fővárosi tudósítónk érdeklődött Grödel báróknál a grófnő felől. A Lendvav-utcai palotában az alábbi információt adták:

Már vas volt. A tánkban felutazott most is napi szá hogy v sem tud Enn grófnő ki, hogy a meny

Bécs szolgát, bovic tása utá szini v tettet h vics na látogató je. Kive szolgáló lószobá a kapit és rálő talála. fordult, állkapc álta a tizenké golyók tány ha rogyott Ferenc szobáb megse ni a gy és leug A a tiszt daja p tetlenn nyon a

Lefu

Lovas

M Debre mekne tegnap leték kát or gyako ezred T katoná mesen lapja: déiber ra a m szól h

patner tandó gyako Cshec Ezek

A debre je a k

sorba Több ból, a ból fe lik a is oly nagy hadm

Gy Gy Gy

— A grófnő évek óta ismerte a századost. Már vagy két esztendő óta a menyasszonya volt. A kapitány gyakran meglátogatta palotájában, hasonlóképpen a grófnő is többször felutazott Bécsbe völgyéjéhez. Így történt most is. Bolza grófnő szombaton délután két napi szabadságot kapott és meg is mondta, hogy völgyéjéhez utazik. Mi még semmit sem tudunk a véres tragédiáról.

Ennyit mondtak a bárói palotában a grófnőről. Információjukat azzal egészítették ki, hogy a százados, meg a grófnő házasságát a menyasszony cukorbetegsége késleltette.

(Tizenkét lövés.)

Bécs, augusztus 18. A merénylő tisztiszolgát, **Jakubovics** Reikonak híviák. Jakubovics a helyőrségi kórházba való beszállítása után nemsokára **belehalt sebeibe**. A helyszíni vizsgálat megállapította, hogy a gyilkos **tettet heves küzdelem előzhette meg**. Jakubovics nagyon izgatott volt, hogy **Bolza grófnő látogatása miatt elmarad a vasárnapi kimenője**. Kivett a kapitány fegyverszekerényéből egy szolgálati revolvert, berohant a kapitány hálszobájába és **szó nélkül néhány lövést tett a kapitányra**. Ez egy másik revolvert vett elő és **rálőtt a tisztiszolgára** és valószínűleg el is találta. Jakubovics ekkor Bolza grófnő ellen fordult, **három lövést tett redé**. Egy az alsó állkapcsán, egy a szívén, és egy a karján találta a grófnőt, aki **azonnal meghalt**. Összesen **tizenkét lövést adtak le**, mint a szobában talált golyókból megállapították. Egy lövés a kapitány halántékát érte, aki eszméletlenül összerogyott. A lövések zajára odarohant **Theimer** Ferenc testőrmeister, alig lépett azonban a szobába, **Jakubovics rálőtt és őt is könnyebben megsebesítette**. Mikor Theimer le akarta fogni a gyilkost, Jakubovics az ablakhoz sietett és leugrott.

A kaszárnyában lakók azt mondják, hogy a tisztiszolga nagyon el volt keseredve gazdája parancsa miatt és ők nem tartják lehetetlennek, hogy a szolga boszút állt a kapitányon az elrontott vasárnapért.

Lefújták a nagygyakorlatot

Lovasezred-ütközetek Debrecen körül

Ma reggel kellett volna elindulnia a Debrecen körül összpontosított fegyverneknek az idei nagy gyakorlatokra, mikor tegnap este váratlanul a további előkészületeket beszüntették. Az idei hadgyakorlatokat országsszerte lefújták s csupán az ezredgyakorlatokat tartják meg. **Igy a 39. gyalogezred is visszatér Debrecenbe.**

Több százezer tényleges és tartalékos katonát, nemkülönben családokat érint kellemsen ez az örömhír. A hadsereg hivatalos lapja: a „Militärische Rundschau“ vasárnap délelőtt külön kiadásban hozta nyilvánosságra a nevezetes királyi rendeletet, amely úgy szól hogy:

— „A legtöbb hadtestben egyesített csapatnemek tervezett nagygyakorlati nem tartandók meg. Kivételt képeznek a lovassági gyakorlatok, a 3. és 5. hadtest, valamint a Csehországban tartandó királygyakorlatok. Ezek nem maradnak el“.

A váratlanul történt elhatározásról a debreceni helyőrség egyik magasrangú tisztje a következőket mondta munkatársunknak:

— A hadgyakorlatok elmaradása elsősorban a **leszerelésre** vezethető vissza. Több százezer ember távozott az állományból, akiket a háborús készülődések alkalmából fegyverben tartottak. Ezek megérdemlik a pihenést, azonkívül az árvíz és esőzés is olyan terepet teremtettek, melyen csak nagy anyagi áldozatok árán lehetett volna hadmozdulatokat végezni. Ugy látszik, fel-

sőbb helyen főleg ezt a nagy kiadást akarták elkerülni.

— A kolera-félelem nem látszott szerepet a lefuvásnál?

— Feltétlenül aggodalmat okozott egy ilyen eshetőség s ha a nagy feszültség idején kimélni tudtuk az emberáldozatot, most ezt fokozottabb mértékben tenniünk kell.

— Ezredgyakorlatok azonban lesznek?

— A lovasság már holnap elindul, hogy a szegedi huszárokkal megütközzék. A hadgyakorlatok alkalmával pedig Krassószörény lett volna a számára kijelölt telep. Ott azonban elég csatát vívtak egymással az elemek.

— A gyalogság szintén lefolytatja ezredgyakorlatait?

— Erre nézve még nem történt intézkedés. Annyi bizonyos, hogy a 39. gyalogezred, melynek Belényesbe kellett volna ma siroznia, visszajön Debrecenbe.

HIREK

*

— **A trónörökös új ezredének ünnepe.** Ennsből táviratozzák: A Ferdinánd császár nevét viselő dragonyos ezrednek, amely Ennsben állomásozik, tegnap nagy ünnepe volt. Ferenc Ferdinánd trónörökös, akit a király nemrég nevezett ki az ezred tulajdonosává, tegnap lelkes ováció mellett érkezett Ennsbe, ahol diszszemlélt tartott ezrede fellett. Délután ezredverseny volt, amelyet diszbed követett. Ferenc Ferdinánd az uralkodót és az új ezredét éltető pohárköszöntőt mondott. Az ennsi ünnepeket, a kaszinóban rendezett táncestély zárta be, amelyen a trónörökös hitvese, Hohenberg Zsófia hercegnő is résztvett. Ferenc Ferdinánd éjjel utazott vissza Blühnbachba.

— **A Tisza-Pallavicini affér.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Tisza István gróf ma kapta kezéhez Pallavicini györgy gróf segédekének levelét. Nyomban meg is nevezte meg bizottait, akik Pallavicini megbízottaival ma este tárgyaltak is a Nemzeti Kaszinóban, de a tárgyalásokról mit sem közölnek.

— **A vízvezeték üzembevétele.** A vízvezetési bizottság holnap, e hó 19-én délelőtt tíz órakor ülést tart, amelynek tárgya a munkák előrehajadásának megállapítása, a végszámla beterjesztése, az ideiglenes üzembehelyezés s a szükséges intézkedések megtevése.

— **A kereskedelemügyi miniszter Tátrafüreden.** Tátrafüredről jelenti tudósítónk: Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter tegnap reggel a tátrai villamosvasúttal edesatyja, Harkányi Frigyes báró valóságos titkos tanácsos látogatására Tátrafüredre érkezett. A minisztert a vasúttársaság részéről Ofner Artur üzletvezető, a fürdő nevében pedig Hets István fürdőigazgató fogadta. Harkányi János báró a délutáni vonattal visszautazott Budapestre.

— **Negyedmillió adópanama.** Kolozsvárról táviratozzák: A pénzügyigazgatósághoz névtelen feljelentés érkezett Czell Frigyes és fiait többszörös milliómos sörgyártó-cég ellen. A feljelentés láthatóan jól értesült számadatok felsorolásával azzal vádolta meg a céget, hogy évekkel ezelőtt, mikor a most Hirsch Ödön tulajdonában lévő szeszgyárnak is tulajdonosa volt, a szesztermelést következetesen kevesebbnek jelentette be, és nyolc év alatt az államot mintegy 270 ezer koronával károsította meg. A pénzügyigazgatóság megindította a vizsgálatot, de üzleti könyveket nem talált, mert — mint a cég kijelentette, — a cég egy felelőtlen hivatalnok a tíz év előtti könyveket elégette, amihez a kereskedelmi törvény értelmében joga volt. Vizsgálatot indított a városi jövedéki hivatal is, amely már megállapította, hogy a cég csakugyan kevesebb szeszt jelentett be a valódi mennyiségnél.

— **Lelkészválasztás Balmazújvároson.** Balmazújvárosról jelenti tudósítónk, hogy a ottani református egyházban tegnap délelőtt folyt le a lelkésmeghívási eljárás. A presbitérium többsége ugyanis a múlt napokban Molnár Béla hajdusoboszlói segédlelkész-vallásánár meghívását hozta javaslatba s az egyházközség a tegnap megejtett szavazás során 25 szónyi többséggel határozattá emelte a javaslatot. Molnár Béla személyében képzett és rokonszenves férfiú il a Szabó Antal távozásával megüresedett lelkészi székbe.

— **Hajduböszörmény költségvetése.** Hajduböszörményből jelenti tudósítónk: Hajduböszörmény város jövő, 1914. évi költségvetése már elkészült, sőt a tanács is felülbíráta. Az elkészített költségvetési tervezet szerint a bevétel 255 ezer 45 korona, a kiadás 399 ezer 238 korona. A pótdóba kiveendő összeg 144 ezer 193 korona, ami 24 ezer korona emelkedést mutat a tavalyi pótdóhoz képest. Ebbe az összegbe bele van számítva a városi tisztviselők új fizetésrendezése is.

— **Katonák szabadságolása.** Bécsből táviratozzák: A hadvezetőség elrendelte, hogy a harmadik év óta szolgáló legénységét már e hó 28-án nem aktiv állapotba helyezték.

— **Diósgyőri munkások Debrecenben.** Vasárnap 350 diósgyőri vasvári munkás látogatott el Debrecenbe, hogy megtekintse a város nevezetességeit. A diósgyőri munkásokat, akik hires zenekarokkal érkeztek Debrecenbe s zeneszó mellett járták be a várost, a debreceni waggongvári munkások fogadták vendégül.

— **Lelkészbekiktatás.** A püspökladányi református egyház e hó 31-én nagy ünnepélyességek között fogja hivatalába beiktatni ujonnan választott lelkészét, Káilav Sándort. A beiktatást Szabó Lajos esperes fogja végzni s jelen lesz azon Kovács Gyula alispán, egyházmegyei gondnok is.

— **Öngyilkosság a feljelentés miatt.** Fülöp János debreceni, Varga-kerti lakos, bár 67-dik életévét tapossa, még mindig legény a talpán. Az elmúlt hetek egyikén is résztvett egy verekedésben, melvért fel is jelentették a járásbírószágon. Holnap lett volna az ügy tárgyalása, melytől azonban az öreg annyira megijedt, hogy ma hainalra virradóra a padláson felakasztotta magát. Holnap temetik.

— **Az első ebéd.** A téli hónapok beálltával a jótékony-nőegylet egy népkonyhát tart fenn, hol a szegényeknek ingyen ebédet szokott kiosztani, a jótékony-nőegylet humanizmusáról a helyi sajtó mindenkor melegen szokott megemlékezni, különösen akkor, mikor az első ingyen ebédet adja ki, sőt ez a nap bizonyos ünnepiességet is ölt magára. Az Uránus nyári-színház művészgardája az „első ebéd“-del most megelőzte a nőegyletet mert egy igen kacagtató bohózatot ad elő ezzel a címmel, melyben Sári Sz. Károly, Andor Ida, Szepesi Sándor és Zöldi Juliska viszik a főszerepet. „Az első ebéd“ iránt óriási az érdeklődés.

— **Tarnovszka grófné meghalt.** Péterváritávirat szerint Tarnovszka grófnét, a velencei gyilkossági pör hősnőjét, a kiev-pétervári vasúti vonalon egy fiúkében selyemkendőre fölakasztva találták. Egyes jelekből arra következtetnek, hogy boszúból elkövetett gyilkosságról van szó.

— **A szegényház élrelmezése.** Debrecen város szegényügyi bizottsága holnap, kedden délután négy órakor tart ülést, amelyen a szegényházi ápoltak élrelmezésének ellátására beadott ajánlatok fölött fognak dönteni.

— **A legfinomabb női kézi-táskák,** pénzszivar- és cigaretta-tárcák, bőröndök, utikosarak és teljes uti felszerelések olcsó szabott árak mellett kaphatók **Mentze Henrik** újdonságok áruházában, Piac-utca 38. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztókeveskedőnél, Debreczen, Rössuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

— **Kivándorlási iroda Nyírbátorban.** Nyiregyházi útról jelentő tudósítónk: A múlt héten Gross Salamon nyírbátori kereskedő behívott a lakásába tíz bétkéti fiatalembert, akiknek most kellett volna bevonulniuk a katonasághoz, s elmondotta nekik, hogy milyen nehéz a katonaság, évekig nem kereshetnek semmit s végül kijelentette, hogy fejenként 600 koronáért átveszi őket Körösmezőnél a határon utlevél nélkül. A legények kifizették a pénzt és Gross átvitte őket. A második csapatnál azonban már baj történt. Huszton ugyanis a határrendőrök feltartóztatták a csapatot. Gross még idejekorán ott hagyta őket és elmenekült, de a csendőrök elfogták és átadták a nyiregyházi királyi ügyészségnek. A bünnös kereskedő hozzátartozói tízezer korona óvadékot ajánlottak föl szabadon bocsátásáért, de a vádtanács elrendelte a vizsgálati fogság fenntartását.

— **Kitüntetés gazdasági munkás.** Tegnap, vasárnap folyt le Hosszupályiban Bódi István 68 éves gazdasági munkás kitüntetési ünnepsége. Bódi Istvánnak ugyanis, aki 39 év óta áll Bálint Lajos birtokosnál szolgálatban, a földművelésügyi miniszter 100 korona jutalmat és díszoklevelet adott. A jutalmat és az oklevelet vasárnap adta át az ünnepelt munkásnak szép beszéd kíséretében Bernát Lajos tb. főszolgabíró. Az ünnepségen egy a községbeli birtokosok, mint a munkások közül igen sokan vettek részt.

— **Az Uránus (Korona-passage) mai fényes műsora:** 1. Kegyetlen sors, drámai jelenet egy rab életéből. 2. A legújabb Pathé-ujáság tartalmazza a multheti világeseményeket. 3. Monte-Carló, színes panoráma felvétel. 4—5. Maxi mint torreador, humoros jelenet két részben, előadja Max Linder. 6-7-8. A kabaré-királynő, dráma három részben. Előadás kezdete 8 és 10 órakor folytonos bemenet. Rendés helyárak. Bérlet, trafik- és tisztviselő-jegyek érvényesek.

— **Megölte magát a felesége előtt.** Temesvárról táviratozzák: Vasárnap reggel izgalmas családi dráma történt Temesváron, Vey Rezső jómódu lakatosmester lakásán. Vey Rezső egy átdorbézolt éjszaka után felesége és apósa szemeláttára szíven lötte magát, előbb azonban egy éles törrel súlyosan megsebesítette a feleségét. Vey három hónappal ezelőtt nősült, egy tekintélyes iparos: Csermák Károly leányát vette feleségül. A családi életet azonban nem tudta megszokni, sűrűn kimaradt. Vasárnap reggel is részegen jött haza, az apósa és a felesége heves szemrehányásokkal fogadták. A fiatal férj nem szívesen hallgatta a morálprédikációt és egy tört rántott elő s azzal apósa felé sujtott. A törsturást a felesége védte ki és a dulakodásban súlyos sebet kapott. A férj azt hitte, hogy az asszony sebe halálos s kétségbeesésében szíven lötte magát. Rövid kínlás után bele is halt sebébe.

— **Gátörök okozták az áradást.** Szegedről táviratozzák: Szeged városának a Maros-Tisza szögletében levő 1500 hold földjét tápéi lakosok bérlék. Ezt az egész területet elöntötte az árvíz és odaveszett a bérlők egész termése. Az árvíz által súított lakosság most államsegélyért fordult a kormányhoz, a várostól pedig haszonbér elengedését kérik. A bérelt földet két gát védi az áradás ellen. Az idén impozáns termés ígérkezett ezeken a helyeken, melyeket nem ért az árvíz, de tönkretette két ember bünnös cselekedete. Az egyik töltés tulsó védtelen oldalán az arad-csanádi ármentesítő társulat két gátőre bérelt néhány hold földet, melyet a múlt heti esőzés következtében elborított a víz, a két ór, hogy megmentse a saját termését, éjjel két helyen is átvágta a töltést, minek következtében az összegyülemlett víz elöntötte a szegedi gazdák földjét. Hatalmas művelt terület került így víz alá s a gazdáknak igen nagy károkat okozott. A lelketlen gátörök ellen megindult az eljárás.

— **Fajborok palackozva literenként kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.**

— **Nikotinmentes dohány, szivar és cigaretták (különlegességei is) mától kezdve kapható Piac-utca 61. sz. Fischer Adolf és fia üzletében.**

— **Pontos kiszolgálás.** Ez a sokat ígérő meghatározás sok embert tanított már tapasztalatokra. Így járt Schwarcz Mór Czegléd-utca 3. sz. alatti lakos is, aki Bidló József szabónak ezelőtt három hónappal javítás végett egy 40 korona értékű öltönyt eladott át javítás végett. Várt-várt, de a ruha nem készült el, mert a jeles szabó eltulajdonította és értékesítette azt.

— **Legnépszerűbb gyapjúszövetek mesés olcsó árban Kupfer és Társánál, Széchenyi-u. 1/b.**

— **A vásártéri Uránus nyári-színház mai pompás műsora.** Az újonnan szerződött kabaré-művészek folytatólagos vendégszerelése. Szólószámokkal fellépnek: Zöldi Juliska szubrett, Andor Ida kabaré-énekesnő, Kövesi Juliska népdal-énekesnő, Szepesi Sándor komikus, Galambos Elemér jellemkomikus, Sára Sz. Károly modern dal-komikus. Vetítésre kerül 3 kiváló mozgókép-újdonosság és színre kerül „Az első ebéd”, egy felvonásos bohózat, melyben kitűnő alakítást produkál Sára Sz. Károly, Szepesi Sándor, Andor Ida és Zöldi Juliska. Csak egy előadás. Kezdeté fél 9 órakor. Olcsó helyárak.

— **Női kész fehérművek kaphatók Szabó Lajos fiai vászon-üzletében.**

— **„Muki” a világ legjobb légyölője,** darabja 10 fillér Mentze Henrik újdonságok áruházában.

Menyasszonyi selyem métere K. 1.85-től minden színben. — Bérmentve és már elvámolva a házhoz szállítjuk. Gazdag mintaválasztékot küldünk. Selyemgyár **Henneberg** Zürich.

Színház

* Az „Apolló” tegnap mutatta be „A bünnös” c. drámát. A „Theatre d'art” művészeinek játéka mindvégig lebilincselte a szép számban megjelent közönség figyelmét. Vágó Géza színművész új műsora és a Gaumont-cég „Ritka bélyeg” c. humoros filmje igen kedélyes hangulatot váltott ki. Ezen műsor ma és holnap még látható.

A gyermekek egészségét megőrizni

sokkal könnyebb, mint a beteg gyermeket meggyógyítani. Ha a gyermekeket az aggodalmat keltő nyári nyavalyvaktól megóvni akarjuk: hányinger, hasmenés, bélfurug, akkor a maga nemében páratlanul álló „Kufeké”-t adjuk táplálékul, mert ez egészséges és gyomorbarát, fejlődésben elmaradt gyermekeket teljesen helyrehozza.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	825 —
Osztályos hitel	828 —
4 százalékos koronajáradék	82 —
Allamvasút	704.60
Jelzálogbank	417 —
Rimamurányi	898.60
Halgótarjáni	768 —
Kőanti vasút	642.25

Irányszámok:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 5 7/8 %, Berlin 4 3/4 % London 4 3/16 %

Budapesti gabonátőzsde.

Szara E. (Strasser és König) deb. bismányos távirati jelentése	—
5000 májusra	11.83
„ júliusra	11.87
„ 1913. okt.	8.81
Rózsa oktőberre	—
„ júliusra	8.22
Zab oktőberre	8.19
„ júniusra	8.15
Tengeri 1913. 6. júliusra	7.43
aug.	—

Készára 5-tel olcsóbb.

Állatkiállítások Hajdumegyében. A Hajdumegyey gazdasági egyesület a jövő hónapban két kiállítás is tart, egyiket szeptember 7-én, Hajdunánáson, amelynél a lódíjására 500, a szarvasmarha kiállításra 600 koronát irányoztak elő. Forray Ernő nagybírókos a vörös-tarka szarvasmarhák díjazására külön 100 korona díjat adományozott.

A másik kiállítás Hajduszóváton lesz szeptember 14-én, amikor 800 korona kerül kiosztásra. A kiállításon csak hajdumegyey gazdák vehetnek részt.

Ingatlanok forgalma.

Koroknay Sándor veszi Varga Lajostól vámospércsi szállói 680 koronáért.

Özv. Szabó Lajosné Bainok Juliánna és Szabó Lajos veszi Szilágyi Péter és neje Fejér Juliánától Klapka-utca 8. sz. házat 3200 koronáért.

Bundi Bálint és neje Király Juliánna veszi Bárdi Józseftől Király Ferenc-utca 22. sz. házat 1400 koronáért.

Király József veszi Geréby Páltól 6 hold 1506 négyszögöl ingatlant 6300 koronáért.

Hankóczy Károly és neje Gyuricska Mária veszi Szilágyi József és neje Bak Juliánától Csóka-utca 3. sz. házat 600 koronáért.

Meghívó.

Az Általános Hitelszövetkezet Debreczen IV. évi rendes közgyűlését

1913. évi augusztus hó 28-án délután 3 órakor saját helyiségében (Piac-utca 68. szám) tartja meg, melyre a szövetkezet t. tagjait tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az 1912—13. üzletévi mérleg és zárszámadások, valamint az igazgatóság erre vonatkozó jelentésének előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az 1913—14. évi V. évtársulat megalakulásának kimondása.
5. Felügyelő-bizottsági tagok választása.
6. Esetleges indítványok.

JEGYZET: A zárszámadások és jelentések a közgyűlés előtt nyolc nappal a szövetkezet helyiségében megtekinthetők.

Iskolai, Intézeti és Internátusi

fehérművek,

leány és fiu ing, nadrág, harisnyák,

zsebkezdők, Ágyneműek: paplan,

és matrácok, előírás szerint kitűnő

minőségben, jutányosan beszerezhetők:

DONOGÁN ÉS SOMOSSY CZÉGNÉL,

Hajdu vármegye szállítói

Debreczen, Kistemplombazár.

1285—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3651—1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint az Országos Monográfia r.-t. részére debreczeni lakostól 92 korona tőke, ennek 1912. év január hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 42 kor. 76 fillér perköltség erejéig, 1912. évi október hó 21-én bíróság felúfoglalt és 1070 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1913. évi augusztus hó 27-én délután 5 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Rákóczi-utcai piacon megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi július hó 31-én.

Gál Vilmos, bírói kiküldött.

1753 - 1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 4137-1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Sparger Ferenc részére lakostól 96 korona 18 fillér tőke, ennek 1913. év január hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 49 kor. 86 fillér perköltség erejéig 1913. évi július hó 18. án bíróilag lefoglalt és 610 koronára becsült vásznak és pénzeszközökből álló ingóságok **1913. évi augusztus hó 29-én délelőtt 1/2 9 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Hatvan-utca 17. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi augusztus hó 4-én. **Gál Vilmos**, bírói kiküldött.

Földmunkához

80 darab vasbillenőkocsi olcsón eladó.

Kérdezősködések Vasuti anyag 500^a jellege alatt Blockner J. Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. s irodájába intézendők.

2938 - 1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1913. V. 3500/1. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Fischer János részére debreczeni lakostól 530 korona tőke, ennek 1912. év május hó 4. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 217 kor. 16 fill. perköltség erejéig 1913. évi június hó 7-én bíróilag felülfoglalt és 1421 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1913. évi augusztus hó 21-én délután 4 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Darabos-utca 17. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi július hó 30-án. **Oláh Géza**, bírói kiküldött.

Budapest **VICTORIA** Budapest
VII., Miksa-u. **9. PENZIO** VII., Miksa-u. 9.

Kényelmes uri otthon, mérsékelt árak, közvetlenül a Metropol-szálloda mellett, a nyugati és keleti pályaudvaroktól villamossal könnyen megközelíthető. :::: :::: ::::

1351 - 1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3715-1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Metallpapier-Actiengesellschaft részére lakostól 115 K 10 f. tőke, ennek 1912. év december hó 1. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 57 kor. 34 fill. perköltség erejéig 1913. évi június hó 27-én bíróilag felülfoglalt és 1300 koronára becsült vágó-, gummizó- és hasítógépekből álló ingóságok **1913. évi szeptember hó 2-án délután 2 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Fűdő-utca 4. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi augusztus hó 7-én. **Gál Vilmos**, bírói kiküldött.

Az őszi szezon beállta előtt az ujonnan ér ezett

kosztüm-szöveteinkből

finoman kiállított kosztümöket

már K 90 és K 100-ért készítettünk.

BOSZNYAY J. ÉS TÁRSA
DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 5.

2754 - 1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1913. V. 3209/1. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Jelzálog- és Hitelbank részére debreczeni lakostól 100 korona tőke, ennek 1912. év április hó 1. napjától számítandó 8% kamatai és az eddig összesen 87 kor. 66 fill. perköltség erejéig 1913. évi május hó 21-én bíróilag felülfoglalt és 670 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1913. augusztus hó 21-én délelőtt 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Nap-u. 7. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi július hó 30-án. **Oláh Géza**, bírói kiküldött.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi új bérház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel Apotheke des
A. Thierry in Pragrad
bei Rohitsch-Sauerbrunn

nőknél fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emlőkeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, **osontszu**, fekélyek, ütés, szúrás, lővés, vágás vagy zuzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatásu szer. Idegen testek: eltávolítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinövések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, féreg, rothadás, körömgyulladás, hólyag, **égési sebek**, hosszú betegségeknek előforduló tülfekvésnél, vérkezeseknél, fülfolyásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknek stb. stb. kitűnő hatásu.

2 tégely ára K 3-60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: **Török József** gyógyszertárban, valamint az ország legtöbb gyógyszerésztárában. Nagyban: **Thalmayer és Seitz**, **Kochmeister Utódal**, **Radanovits Testvérek** drogueriákban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül!

Thierry A. Órangyal-gyógyszertárából, Pragrada, Rohitsch mellett.

Utólérhetően hatásu tüdő- és mellbetegknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyuladást, rekedtséget és gégebetegségeket megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatásu gyomorgöres és kolika ellen. Gyógyhatásu aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbiznál, valamint az összes száj- és fogbetegségek, bülfüges ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatásu pánlikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelet, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt **égési sebeket**, **megfagyott testrészeket**, vart vagy kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatásu. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: **Thierry A. Órangyal-gyógyszertárának Pragrada, Rohitsch mellett.**

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 specialítveg 5-60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse,

Megakadályoz és megszüntet vérméregzést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyermekágyas sebek, dagadt végtagok, **osontszu**, fekélyek, ütés, szúrás, lővés, vágás vagy zuzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatásu szer. Idegen testek: eltávolítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinövések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, féreg, rothadás, körömgyulladás, hólyag, **égési sebek**, hosszú betegségeknek előforduló tülfekvésnél, vérkezeseknél, fülfolyásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknek stb. stb. kitűnő hatásu.

2 tégely ára K 3-60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: **Török József** gyógyszertárban, valamint az ország legtöbb gyógyszerésztárában. Nagyban: **Thalmayer és Seitz**, **Kochmeister Utódal**, **Radanovits Testvérek** drogueriákban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül!

Thierry A. Órangyal-gyógyszertárából, Pragrada, Rohitsch mellett.

Keresek

november elsejére
2 szobás, tágas, modern
fürdőszobával
ellátott

lakást,
lehetőleg a piac-
hoz közel. ▽

Cím a kiadóhivatalban.

1873 - 1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 703-1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Papek József részére lakostól 119 korona tőke, és az eddig összesen 87 kor. 43 fill. perköltség erejéig 1913. évi április hó 22-én bíróilag felülfoglalt és 1036 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1913. évi szeptember hó 5-én délelőtt 1/2 11 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Csapó-utca 1. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi augusztus hó 10-én. **Gál Vilmos**, bírói kiküldött.

Tíz szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendőek. ::

Vidékről
apróhirdetéseket legcél szerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jelíges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés
Jelíges levélnél a hirdetés száma is kéretik.

Dúszka!
Olykor-olykor tessék azért a kis Töksire is gondolni, mert ha elfelejtkezik róla akkor „fux-kapsz”!!! 682

Piros szegfű-
nek egy nagyon sürgős levele van a kiadóhivatalban. 681

Tanáró
nővéremet, — csinos, művelt, 23 éves, — kinek 3000 korona évi jövedelme van, itt Debreczenbe egy hasonló állásban lévő nyugdíjkepes egyénhez vagy hivatalnokhoz, avagy állásának megfelelő úri emberhez férjhez óhajtanám adni. Leveleket „Tanáró” jelíge alatt a lap kiadóhivatala továbbítja. 474

16 éves,
hájosnak, pikánsnak mondott, minden tekintetben kifogástalan leánya, diszkrét, állandó jóbarátot óhajt, kinek módjában áll őt a gondtalan jólét kellemével megismertetni. Levelet kér „Fekete” jelígre a lap kiadóhivatala. 677

Melyik
előkelő, igazi, középkorú uriember volna hű kísérője 14 napos utján egy elegáns 25 éves, csinos úri asszonynak. Az irjon teljes czimmal „Jó mulatság” jelígre a kiadóhivatalba. 679

Vidéki
34 éves úri asszony levelezne középkorú úri emberrel. Levelet „Nincsen senkim” jelígre a kiadóhivatalba. 678

37
éves napszámos ember 3 gyerekekkel megnősülne egy hozzá illő nővel. Van tehermentes 4000 koronát érő házikője és 2000 korona készpénze is Komoly és tiszteges nő keres aki a gyermekeinek gondos anyja lenne „Házasság” jelígre a levelet a kiadóhivatalba. 676

Szinpátia,
Özletember, Örök boldogság, Piros szegfű, Megtalált anyuska, Sürgős jelígre levelek vannak a kiadóhivatalban. 674

Rokonom
29 éves, csinos úr. gyermektelen özvegy úri asszony, 50.000 korona készpénz hozománnyal, férjhez menne, de csak is 6000 korona fizetésű úri emberhez. Levelet „Molett 29” jelígre Debreczen főposta postarésztánte kéri. 680

Kapitányiraag
jelígre levél van a postán Nyiregyháza. 1955

661
jőjjön mégegyszer, 675

TEAVAJ,
naponta friss, édes tejfölből készítve kilója K 3-40.

Málmászörp. karintiai, valódiságért jótállás, kilója K 1-60. — **Veres alonya,** karintiai (Granten) saját befőzésű kompót, kilója K 1-60. Friss bogycs, 5 kilós csomag K 3. — **Méz,** lépes vagy aprózott kilója 2-50. — **Almabor,** tiszta almamedv, kítűnő üdítőital literje K — 28. — **Kakao,** világcikk, tisztaságért jótállás, kilója K 3-80. — **Csokoládé,** tiszta vanília, törmelékcsokoládé kilója K 2-60. — **Orosz cukorborsó,** használható, mint a frissen szedett zöld, vendéglősöknek, szanatoriumoknak való, sárga jótétemény, kilója K — 80. — Szétküldés postai vagy vasúti csomagokban utánvétellel.

Thomas Schurz, Spezialgeschäft
Graz Klosterwiesgasse 52
Ecke Brockmannngasse.

Vigyázz! Vigyázz!
Kékre festett kirakat!
Előrehaladott időny miatt nagy árleszállítás minden nyári kelmeiben:
1 mtr delén, klmondott jó mosó 34 f. 1 mtr madéra, 60 cm. széles 63 f. 1 mtr francia gyapju delén 96 f. 1 méter bluzkelme újdonság 30 f. 1 mtr futó spárpa szőnyeg 39 f. 1 mtr tafti selyem 105 f. 1 mtr selyem baitszt, mintás 38 f. 1 mtr lüster, minden szín 30 f.
Szallagok, csipkék, kostona kelme, harsnyák, ruhavásznak, zefírek, ággyarnitúrák, sifonok, vásznak, paplanok, maradékok mind olcsó árban
Molnár női divatruház
Kossuth- és Bathányi-u. sarok, színházal szomszékban.

Szűts István
úri- és egyenruhazabónál lehet legolcsóbban legdivatosabb ruhát rendelni. Nagy választék bel- és külföldi szövegekben. 1835

Hunyadi-utca 13.
Különtéle
Megnyit a „Béka áruház” Piac- és Hatvan-u. sarkán, ahol mesés olcsó árban kapható: Futószőnyeg 80 f., nagy szobaszőnyeg 10 K, ággyarnitúra 8 K, ruhaszövet 1 K, 3 rétv ágymadrac 10 K, 2. sz. paplan 4-50 K. 1715

Diszokleveleket,
címleptervezeteket, rek-lámpnyomatványokat, hirdetések és plakátokat készít grafikus művész. Címe a kiadóhivatalban. 325

VIZVEZETÉZ,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jótállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjlanul készítik. Házak évi jőkarban tartását csekély díjazásért vállalom. **Gyenes Antal,** Miklós-utca 29. sz. Telefon 379. 34

Teljes ellátást kaphat
két vagy három deák intelligens, izraelita családnál, czim a kiadóhivatalban. 574

Meteor mozgószínház
Boeskey-tér 10. Telefon 947. — Ma kedden: „A halál pokla és a fekete hegyek hősnője” című nagy társadalmi világlágeret kerülnek bemutatásra a Meteor mozgószínházban ma és holnap 7 felvonásban. Szabadjegyek nem érvényesek. Előadások kezdete ma este 8 és 10 órakor, holnap este 6, 8 és 10 órakor. Csütörtökön fényes új műsor. 1938

Üzlet
SZLATVINI-VIZ a legjobb hűgyhajló. Kapható a Deutsch-üzletekben. 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi paprika, önlegességű óriási raktára Lindensfeld J Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 17:5

Utazókosarak,
kézibőröndök, sport- és gyermekkoszlik legolcsóbban Schwarz M. L. néli, Piac-utca 52., meggyház mellett. 26

Adás-vétel
Konyha- és előszoba-berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Kaku aturapapiros
olcsón kaphatók Piac-u. 49. sz., I. emeleten, a második udvarban. 314

Butorok
legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitósnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitósnak felvállal. 1923

Használt
tisztá ólom megvételre kerestntik a kiadóhivatalban. 613

Kiwa adt
füzeti könyvek kiadóhivatalunkban míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók. 312

Kopirkönyvek,
valódi Heller patent, a legkeresettebb gyártmány, 1000 lapos 4 60 kor., 500 lapos 2-60 koronáért kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-u. 49. 311

Vadász cipőt
és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipészmeister, Csapó-utca 41. sz. a. 310

Használt boros hordók
jőkarban 300-500 litrig olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1937

Püspökládayban a Royal-szállóadában
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Műsékell árak, pontos kiszolgálás **Csengő a kapunál.** A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: **Szántó Márton,** tulajdonos. 1801

Új vizgyógyintézet
és Zander-féle svéd gyógygymnastica ...
DEBRECZEN,
SIMONFY-U. 7.

Vezető orvos: Dr. Szász Adolf. Rendel: délelőtti 10-1-ig, délután 3-5 óráig. ...

Rendelési órák:
Férfiaknak: délelőtti 6-10-ig, délután 5-8-ig.
Nőknek: délelőtti 10 órától délután 5 óráig.

Svéd fejlesztőtorna
gyermekeknek délután 3 órától 5 óráig. 1909

Csaba G. ögyo
csemege szőlőt szállít 5 kilogrammos postakosárral 5 koronáért, utánvétellel szatmári Szabó István szőlőbirtokos Pankota. 655

Lakás
Lakatos- vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

Piac-utca 85. sz.
Üzlethelyiség azonnal kiadó bármilyen célre:
I. üzlethelyiség K 500
I. " " 1000
I. " " 1100
Értekezhetni: Wiener Adolf zsák- és ponyvaüzletében, Kossuth-utca 27. sz. 1789

Allás
Bármikor belépésre vizsgázott kazánfűtőt keresek Fizetése évenként 720 korona, szabad lakás, világítás és apró jószág-tartás. Csakis személyes jelentkezéssel tárgyalok Schillinger Sámuel, gőzmalomtulajdonos, Erdőhegy Aradmegye. 654

Zománcz CIMENTÁBLÁK
feliratok, számok megrendelhetők Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Mack' féle KAISER-BORAX
Előkelő Toaletszer
Százézer családban használatban, Finomítja és széptíti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban a 15, 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax. Szappan 80 fillér. Tola Szappan 40 fillér. **GOTTLIEB VOITH WIEN III/1** Mindenhol kapható.

Gyermekjáték
a ruhamosás eivégzése a **Persil**
önműködő mosószerrel.
Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélkül
Félóraí főzés után **vakító fehér ruhát!**
„PERSIL” kiméli a vásznat és a fehéremű az üstben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehértve.
Gyár: Gottlieb Voith, Wien III/1. Kapható mindenütt.

Van szerencsénk a nagyérdemű vadászközönség b. tudomására adni, hogy állandó nagy raktárt tartunk fen „Sauer” suhli, „Morgeatern” welperti, „Forgeron” lüttichi és más belgiami vadászfegyverekben; Flobertek, revolverek, ismétlőfegyverek és pisztolyok, valamint bel- és külföldi töltények, u. m.: „Fasano”, „Waidmannsheil” és „Jagdkönige” és vadászati felszerelésekben. **Javításokat olcsón és jól végeztünk.** Kiváló tisztelettel
Ladányi József és Társa Debreczen, Piac-utca 83. sz., a Royal-szállóval szemben.